

3. Nař. min. zemské obrany a min. fin. ze dne 7. srpna 1881 č. 87 ř. z. týká se platů plynoucích ze zákona o vojenské taxy a tížících dílem fond vojenské taxy, dílem etat min. zemské obrany.

4. Oběž. nařízení říš. min. války ze dne 18. srpna 1881 č. 112 věst. byla vydána v souhlase s rakouským ministerstvem zemské obrany, s uherským ministerstvem zemské obrany a s ostatními účastněnými centrálními úřady ustanovení o zlepšení zaopatření invalidů z fondu vojenské taxy.

5. Prováděcí ustanovení obsažená v min. nař. ze dne 20. března 1882 č. 26 ř. z. byla nař. min. zemské obrany a min. financí ze dne 15. března 1882 č. 44 ř. z. dílem změněna a dílem doplněna.

6. Nař. min. zemské obrany v souhlase s ostatními účastněnými centrálními úřady ze dne 1. června 1882 č. 108 ř. z. týká se exekuce vojenských pensí a platů patentálních a dobrovolného zastavení a postupu jich vzhledem k přídavkům z fondu vojenské taxy pocházejícím.

7. Nař. min. fin. ze dne 25. srpna 1883 č. 32 věst. min. fin. upravuje způsob, jakým mají býti vypláceny, sčítovány a obnovovány příplatky z fondu vojenské taxy k platům patentálním patentálních invalidů četnictva, vojenské policejní strážce, sboru vojenské strážce pro c. k. civilní soudy ve Vídni a mužstva v hřebčincích.

XII. Poplatky.

Šetření, podání a odvolání týkající se vyměření vojenské taxy jakož i potřebné doklady jsou od poplatku osvobozeny.

Taxy.

I. V druhé části zákona o kolcích a taxách ze dne 27. ledna 1840 docházejí uspořádání taxy. Taxy platí se za zeměpanské propůjčení milosti, za udělení služby, obsazení církevních obvodů, za udělení privilegií, za rozličná oprávnění, za uschování statků uložených u soudů.

II. Taxy za zeměpanské propůjčení milosti platí se za povýšení do stavu šlechtického, za udělení řádu, za propůjčení určitých důstojností, za propůjčení čestných úřadů, za udělení čestných titulů a konečně řadí se sem taxa inkolační neboli indigenátní. Taxa za povýšení do stavu šlechtického v širším slova smyslu zabírá v sobě taxu za povýšení stavovská, za obnovu diplomu šlechtického, za udělení predikátu a konečně záležitosti znaků rodových.

a) Taxy za povýšení stavovská (t. j. za udělení kteréhokoli stupně rakouského šlechtictví) jsou: pro stav knížecí 12.000 zl. konv. m., pro stav hraběcí 6000 zl. konv. m., pro stav svobodných pánů 3000 zl. konv. m., pro stav rytířský 1500 zl. konv. m., pro prosté šlechtictví 1000 zl. konv. m. Obdržel-li kdo vyšší stupeň šlechtictví přímo (t. j. nikoli postupem od nižšího k vyššímu), musí zaplatiti nejen taxu předepsanou pro stupeň šlechtictví uděleného, nýbrž i taxy stupňů šlechtictví, které při tom přeskočeny byly. Je-li ve stav šlechtický povýšováno více bratří současně, jest každému z nich zapraviti celou taxu za povýšení předepsanou. Rozšiřuje-li se však v určitém případě šlechtictví na dítky bratrovy, dlužno za všechny dítky dohromady složiti jen prostou taxu. Ženy povinny jsou zapraviti polovinu taxy. Dostane-li se určité ženě pro její osobu a pro dítky její některého stupně šlechtictví, povinna jest zapraviti za sebe a za každou dceru svou polovinu taxy, za každého pak syna svého taxu celou.

Důstojníci vojenští, kteří povýšení jsou do prostého stavu šlechtického za nepřetržitou 30tiletou službu, neplatí za toto povýšení nijaké taxy.

b) Za obnovení diplomu šlechtického zapraviti jest $\frac{1}{5}$ taxy ukládané na povýšení do příslušného stupně šlechtického.

c) Za propůjčení predikátu zapraviti jest taxu rovnající se $\frac{1}{10}$ oné taxy, která stanovena jest pro stupeň šlechtictví oné osoby, již se povoluje užívatí onoho predikátu.

d) Záležitosti erbovní dělí se ve spojování znaků, zlepšení znaků a zhotovování listů znakových. V prvních dvou případech zapraviti sluší $\frac{1}{10}$ oné taxy, která odpovídá stupni šlechtictví oné osoby, pro niž se o spojení neb zlepšení znaku žádalo. Za vyhotovení listu znakového pro určitou korporaci neb osobu, která dle stavu svého nemá práva znaku užívatí, zaplatiti jest taxu 100 zl. konv. m.

e) Taxy za propůjčení rak. rytířského řádu upraveny jsou ve stanovách řádových.

f) Důstojenství, za jichž propůjčení zapraviti jest zvláštní taxy, jsou: hodnost tajného rady a komořího; za propůjčení oné hodnosti platí se taxa 6000 zl. konv. m., za udělení důstojnosti komořího taxa 1000 zl. konv. m. Kdo však sloužil při dvoře již jako panoš, musí zaplatiti za důstojnost komořího jen 500 zl. konv. m.

g) Čestnými úřady, za jichž propůjčení ukládá se taxa zvláštní, jsou zemské úřady a zemské arcíúřady, zemské dědičné úřady a jisté úřady zahraničního dvořenínstva; i platí se za udělení prv zmíněných úřadů taxa 500 zl. nebo 250 zl. dle toho, náleží-li dotyčný úřad k stavu panskému nebo určen jest pro stav rytířský. Za první udělení určitého dědičného úřadu platí se taxa 500 zl., za úřady zahraničního dvořenínstva a to úřad číšníka, kraječe a postolního (truksassa) platí se taxa 150 zl.

h) Čestné názvy, jichž udělení podléhá zvláštní taxe, jsou světské a duchovní; k světským náleží název dvorního rady spojený s taxou 600 zl. konv. m., titul rady vládního, guberniálního a apelačního s taxou 300 zl. konv. m. a konečně název rady s jakýmkoli bližším označením (jakož: c. k. rada, komerční rada, zdravotní rada) s taxou 150 zl. konv. m. Taxy této sprostěni jsou, kdož obdrží titul, jenž spojen jest s úřadem jimi zastávaným.

K duchovním názvům počítá se: titul kanovníka, dvorního kaplana, arcikněze, opata, probošta a preláta. Taxa jest: za propůjčení názvu kanovníka při kapitole kathedrální nebo kolegiální, dále názvu dvorního kaplana nebo arcikněze 50 zl., za propůjčení názvu kanovníka při kapitole metropolitní, dále titulu opata, probošta nebo preláta vyměřena jest taxa na 100 zl. konv. m.

i) Za udělení inkolátu nebo indigenátu stanovena jest v zemích, kde vyhrazeno jest zeměpánu právo udělení, taxa pro stav panský na 1500 zl. konv. m., pro stav rytířský 1000 zl. konv. m.

Všechny tyto taxy však té doby téměř napořád se nevybírají, ježto se pravidelně s udělením té či oné milosti příslušná taxa promíjí.

III. Taxy za udělení služeb.

1. Taxe služební podléhá každé stálé (definitivní) jmenování na místo, s nímž souvisí požitky peněžité nebo naturální hrazený ze jmění státního nebo z nějakého veřejného fondu, a dále podléhá taxe této každé rozmnožení požitku toho.

2. Z toho vyňato jest stálé jmenování na místo, s nímž jest spojen požitek peněžitý nebo naturální nepřevyšující obnos 300 zl. r. m. (dříve 200 zl. k. m.) (výn. min. fin. ze dne 16. srpna 1852 č. 167 ř. z.).

3. Měřítkem taxy jest celoroční obnos všech peněžitých a naturálních požitků určitého úředníka, jež činí jeho řádné (systemisované) služné.

4. Při prvním jmenování činí taxa služební $\frac{1}{3}$ požitku převyšujícího obnos 300 zl. r. m. (výn. min. fin. ze dne 16. srpna 1852) a při každém dalším postupu činí taxa $\frac{1}{3}$ toho obnosu, kterýž zbývá z nových požitků úředníku po srážce toho obnosu, z něhož úředník dotýčný již prve služební taxu byl zapravil.

5. Zamění-li dva úředníci místo, zaplatí služební taxu ten, jenž tím na příjmech získá.

6. Taxy srážejí se hned při vyplacení požitku v 12 měsíčních lhůtách; každý úředník může však žádati o srážku konanou ve 24 měsíčních lhůtách.

IV. Taxy za osazování duchovních obročí.

Jsou to jednak taxy za propůjčení obročí, jednak taxy za stvrzení volby. Avšak místo těchto ustanovení platí nyní pol. saz. 40 pozn. 4 a § 17 popl. zákona ze dne 13. prosince 1862 č. 89 ř. z. a výn. min. fin. ze dne 17. června 1863 č. 19.865 věst. č. 29 týkající se poplatku za udělení služby. Dle toho zapraviti dlužno za udělení obročí nesoucího zvláštní požitky dle pol. saz. 40 a) poplatek dle škály III. na základě všech ročních požitků s úřadem spojených zřetelem k § 16 zák. ze dne 9. února 1850 č. 50 ř. z. Není-li však vyměřen pro úřad představeného určité komunity nebo pro ostatní úřady komunity zvláštní služební příjem, dlužno těmto komunitám vyměřiti místo poplatku za udělení služby dle pol. saz. 40 roční paušál $\frac{1}{4}\%$ z čistého ročního příjmu této komunity a zároveň zapraviti jej s ekvivalentem poplatkovým. Čistý příjem vyšetřiti se má a roční paušál předepsati, kdykoli dojde k volbě představeného, a má platnost pak po celou dobu jeho úřadování.

V. Taxy za udělení privilegií.

a) Taxy za výhradná privilegia na nové vynálezy, objevy a zdokonalení v oboru průmyslu;

b) taxy za privilegia výročních a týdenních trhů;

c) taxy za výhradná privilegia ku zřízení akciové společnosti mající za účel provozování nějaké živnosti.

Ježto privilegia a) b) zrušena byla, jsou v platnosti dnes ještě jen taxy za propůjčení privilegií ve smyslu ad 3. Podle nového patentového zákona ze dne 11. ledna 1897 č. 30 ř. z. zapraviti jest za každý patent, jakož i za každý přídavkový patent současně s ohlášením poplatek ohlašovací 10 zl.; nad to platiti dlužno za každý patent roční poplatek podle toho, na jakou dobu se žádá ochrana patentu, a poplatek ten činí pro první rok 20 zl., pro 2. rok 25 zl., pro 3. rok 30 zl. a pro každý další rok až do roku 6. vždy o 10 zl. více; pro 7. rok 80 zl., od 8.—10. roku pak vždy o 20 zl. více, pro 11. rok 180 zl., pro 12.—15. rok vždy o 40 zl. více. Za patent přídavkový platí se roční poplatek jenom jednou v obnosu 25 zl.

VI. Taxy za rozmanitá oprávnění.

Sem náleží:

1. připuštění k advokacii;

2. přijetí za oprávněného veřejného jednatele;

3. jmenování notáře;
4. přijetí za sensála;
5. povolení ku zřízení, proměně nebo rozšíření fideikomisu.

Místo taxy 100 zl. placené dříve za připuštění k advokacii zapraviti jest dle zák. ze dne 6. července 1868 č. 96 ř. z. dávku 10 zl. v kolkových známkách. Za přijetí k úřadu oprávněného veřejného agenta platí se taxa 100 zl., jmenování notářem ukládá taxu 25 zl., přijetí za sensála podléhá pak taxy 100 zl., pokud se týká, 50 zl. Tvoří-li předmět fideikomisu statky nemovité nebo smíšené, platí se za povolení ku zřízení takového fideikomisu taxa v obnosu 1000 zl., jsou-li však fideikomisem stíženy jen statky movité, nastupuje taxa 250 zl. Přemění-li se movitý fideikomis v nemovitý nebo smíšený, stanovena jest taxa 750 zl. Povolí-li se rozšíření fideikomisu v tom směru, že se rozšíří o statky nemovité, místo má taxa 500 zl., jinak platí se taxa 125 zl. (za rozšíření fideikomisu o statky movité).

VII. Taxa za schování statků k soudu složených viz čl. Deposita.

VIII. Vedle výn. min. fin. ze dne 7. srpna 1851 č. 82 ř. z. povolán jest vyměřovati veškery shora naznačené taxy c. k. ústřední taxovní úřad ve Vídni.

Technikové lesní viz Lesy.

Technikové pojišťovací.

Aby bylo vyhověno stále rostoucí poptávce po osobách v pojišťovací technice vzdělaných, byly nař. min. vnitra a min. kultu a vyuč. ze dne 3. února 1895 č. 23 ř. z. vydány o autorizaci pojišťovacích techniků následující zásady:

I. Oprávnění užívati označení »úředně oprávněného technika pojišťovacího« jsou toliko ti, kdož odbyvše s výsledkem zkoušku, obdrželi od ministerstva vnitra listinu opravňovací (autorizační).

II. K připuštění ke zkoušce jest zapotřebí:

1. státního občanství;
2. svéprávnosti;
3. zachovalosti;
4. odbytí (absolutorium) střední školy;
5. průkazu, že žadatel navštěvoval na některé vysoké škole přednášky o vyšší matematice;
6. průkazu, že byl prakticky činným v oboru pojišťovací techniky; průkaz tento lze podati hodnověrnými potvrzeními o tom, že žadatel po přiměřenou dobu buďto samostatně nebo ve službě některé pojišťovny nebo v některém veřejném úřadě byl zaměstnán obstaráváním prací pojišťovací techniky.

Předměty zkoušky jsou: všeobecná matematika, pojišťovací matematika, matematická statistika, znalost základů účetnictví, zejména vzhledem k vedení a skládání účtů pojišťoven, a konečně znalost zákonů pojišťovacích a národního hospodářství.

III. Výjimkou mohou býti od zmíněné zkoušky osvobozeni ti, kdož vyhovují podmínkám pod. č. II. naznačeným a mohou vědeckou a praktickou činností prokázati všestrannou zručnost ve vědách, jež jsou předmětem zkoušky. Rovněž osoby, které s dobrým prospěchem vykonaly zkoušku pro učitelský úřad na gymnasiích nebo reálkách z matematiky a fysiky nebo dosáhly doktorátu filosofie na některé tuzemské universitě z matematiky jakožto předmětu hlavního, mohou býti sprostěny od vý-